

Sygn. akt VIII C 930/18

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 października 2018 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi, VIII Wydział Cywilny

w następującym składzie :

Przewodniczący : Sędzia SR Tomasz Kalsztein

Protokolant : Anita Dębowska

po rozpoznaniu w dniu 2 października 2018 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą we W.

przeciwko R. S.

o zapłatę

oddala powództwo.

Sygn. akt VIII C 930/18

UZASADNIENIE

W dniu 26 kwietnia 2018 roku powód (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą we W., reprezentowany przez pełnomocnika będącego radcą prawnym, wytoczył przeciwko pozwanemu R. S. powództwo o zapłatę kwoty 3.773,36 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz wniósł o zasądzenie zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód podniósł, że przedmiotowa wierzytelność powstała w wyniku zawarcia przez pozwanego w dniu 10 kwietnia 2018 roku umowy pożyczki nr (...). Pozwany nie dotrzymał warunków umowy. W dniu 11 stycznia 2018 roku (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarła z powodem umowę przelewu wierzytelności, na mocy której przejął prawa do wierzytelności wobec pozwanego z tytułu umowy pożyczki. (pozew k. 4-5)

Na rozprawie w dniu 2 października 2018 roku w imieniu powoda jego pełnomocnik nie stawił się – został prawidłowo zawiadomiony o terminie rozprawy. Pozwany nie stawił się na termin rozprawy, pomimo prawidłowego wezwania, nie żądał przeprowadzenia rozprawy w swej nieobecności, nie złożył w sprawie żadnych wyjaśnień, w tym odpowiedzi na pozew. W związku z powyższym Sąd wydał wyrok zaoczny. (skrócony protokół rozprawy do wyroku zaocznego k. 25)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 19 września 2017 roku (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. zawarła z powodem (...) Niestandaryzowanym Sekurytyzacyjnym Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym z siedzibą we W. umowę przelewu wierzytelności.

W umowie wskazano, że pierwotnym pożyczkodawcą, od którego (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. nabyła, na podstawie umowy z dnia 30 listopada 2013 roku, sprzedawane wierzytelności był (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością.

W wyciągu z elektronicznego załącznika do umowy sprzedaży wierzytelności zawartej pomiędzy (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. a powodem (...) Niestandaryzowanym Sekurytyzacyjnym Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym z siedzibą we W. z dnia 11 stycznia 2018 roku, sporządzonego w formie tabeli i nie podpisanego, zadłużenie pozwanego zostało oznaczono na kwotę 2.600 zł z tytułu kapitału, 780 zł z tytułu odsetek i 39235 zł z tytułu kosztów.

(umowa sprzedaży wierzytelności k. 9-12, wyciąg z elektronicznego załącznika do umowy sprzedaży wierzytelności z dn. 11.01.2018 r., k. 13, okoliczności bezsporne)

Do akt sprawy nie załączono umowy cesji wierzytelności z dnia 30 listopada 2013 roku zawartej między pierwotnym wierzycielem – (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością a (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością, jak również umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 11 stycznia 2018 roku, do której powód załączył wyciąg z elektronicznego załącznika. (okoliczności bezsporne)

W wyciągu z ksiąg rachunkowych z dnia 23 kwietnia 2018 roku powód wskazał, iż zadłużenie pozwanego wynikające z umowy pożyczki o nr (...) wynosi według stanu na dzień wystawienia wyciągu 3.773,36 zł. (wyciąg z ksiąg rachunkowych k. 8)

Pozwany do dnia wyrokowania nie uregulował wskazanego zadłużenia, dochodzonego przedmiotowym powództwem. (okoliczność bezsporna)

Opisany stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie znajdujących się w sprawie dokumentów, których prawidłowość i rzetelność sporządzenia nie budziła wątpliwości, nie była również kwestionowana przez strony postępowania.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

W przedmiotowej sprawie powód (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W. nie wykazał swojej legitymacji czynnej do występowania w przedmiotowym procesie. Powód w żaden sposób nie udowodnił, że przysługuje mu wierzytelność w stosunku do pozwanego R. S., wynikająca z zawartej przez pozwanego w dniu 10 kwietnia 2015 roku umowy pożyczki o numerze (...) w wysokości dochodzonej przedmiotowym powództwem. Powód nie wykazał bowiem, że skutecznie nabył wierzytelność względem pozwanego od (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością zarówno wobec tego, że nie wykazał, by dochodzona od pozwanego wierzytelność była przedmiotem cesji, o której mowa jak i wobec tego, że podmiot ten wcześniej nabył wierzytelność od (...) Sp. z o.o. Strona powodowa nie złożyła pierwotnej umowy cesji zawartej przez pożyczkodawcę z (...) Sp. z o.o., nie załączyła również oświadczenia (...) Spółki z o.o. o dokonaniu przelewu z umowy pożyczki na rzecz (...) Sp. z o.o..

Zasadności żądania pozwu nie dowodzi również załączona przez powoda umowa sprzedaży wierzytelności z dnia 19 września 2017 roku oraz wyciąg z elektronicznego załącznika do umowy cesji z dnia 11 stycznia 2018 roku pomiędzy (...) Sp. z o.o. a Prokurą Niestandaryzowanym Sekurytyzacyjnym Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym, której to jednak umowy cesji powód nie złożył do akt sprawy jako dowód

w sprawie. Tego rodzaju dokumenty nie mogą stanowić i nie stanowią dowodu na istnienie zobowiązania pozwanego (tak co do zasady jak i co do wysokości). Są to co najwyżej tzw. dokumenty prywatne, których formalna moc dowodowa, jak stanowi art. 245 k.p.c., ogranicza się do domniemania, że zbywca (pierwotny wierzyciel) i nabywca złożyli oświadczenie nimi objęte. Tylko w takim zakresie dokumenty te nie budzą wątpliwości Sądu. Materialna moc dowodowa tych dokumentów bez poparcia ich odpowiednimi dokumentami źródłowymi, jest nikła, nadto, co należy podkreślić, wyciąg z elektronicznego załącznika do umowy cesji pomiędzy (...) Sp. z o.o. a Prokurą

Niestandaryzowanym Sekurytyzacyjnym Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym wobec braku umowy, do której miał być sporządzony oraz wobec nieopatrzenia go żadnym podpisem nie stanowi nawet dokumentu prywatnego.

Wnosząc o zasądzenie kwoty dochodzonej pozwem powód przedstawił wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego i ewidencji analitycznej z dnia 23 kwietnia 2018 roku. Zgodnie jednak z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 11 lipca 2011 roku, wydanym w sprawie P 1/10 ((...)), art. 194 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych, w części, w jakiej nadaje moc prawną dokumentu urzędowego księgom rachunkowym i wyciągom z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego w postępowaniu cywilnym prowadzonym wobec konsumenta, jest niezgodny z art. 2, art. 32 ust. 1 zdanie pierwsze i art. 76 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Trybunał Konstytucyjny oceniając z punktu widzenia zasady równości dopuszczalność upośledzenia pozycji prawnej konsumenta w postępowaniu cywilnym poprzez nadanie mocy prawnej dokumentów urzędowych wyciągom z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego stwierdził, że brak jest dostatecznego uzasadnienia takiego rozwiązania, wzięwszy pod uwagę cel powyższej regulacji. Podkreślił, że fundusze sekurytyzacyjne są wyspecjalizowanymi podmiotami rynku kapitałowego, których działalność nie jest w żaden sposób związana z realizacją zadań publicznych. Wprowadzone przez art. 195 u.f.i. rozwiązanie powoduje umocnienie i tak istniejącej przewagi profesjonalnej instytucji dysponującej silną pozycją na rynku w stosunku do konsumenta.

Z tych powodów Trybunał Konstytucyjny uznał nadanie mocy dokumentów urzędowych wyciągom z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego za sprzeczne z zasadą sprawiedliwości społecznej wynikającą z art. 2 Konstytucji.

Trybunał Konstytucyjny uznał za niezgodną ze wskazanymi wzorcami tylko część normy prawnej nadającej moc prawną dokumentów urzędowych księgom rachunkowym funduszy oraz wyciągom sporządzonym na podstawie tych ksiąg w postępowaniu dowodowym w sprawach cywilnych, prowadzonych wobec konsumenta, gdy znajdują do nich zastosowanie art. 244 § 1 i art. 252 k.p.c.

W konsekwencji wobec tego, że pozwany występuje w sprawie jako konsument, przedmiotowy dokument nie stanowi względem niej dokumentu urzędowego i nie dowodzi, że powód skutecznie nabył względem R. J. wierzycelność dochodzoną przedmiotowym powództwem.

W konsekwencji uznać należy, że powód, od początku postępowania reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, w żaden sposób nie wykazał, że nabył wierzycelność względem pozwanego. Zgodnie zaś z treścią przepisu art. 6 k.c., ciężar udowodnienia twierdzenia faktycznego spoczywa na tej stronie, która z tego twierdzenia wywodzi skutki prawne. W przedmiotowej sprawie to powód winien udowodnić, że nabył ze skutkiem prawnym wierzycelność względem pozwanego, wynikającą z przedmiotowej umowy pożyczki i że pozwany powinien zapłacić mu należność w opisanej pozwem wysokości. Stosownie bowiem do treści art. 232 k.p.c. to strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Oznacza to, że obecnie Sąd nie jest odpowiedzialny za wynik postępowania dowodowego, a ryzyko nieudowodnienia podstawy faktycznej żądania ponosi powód. Wskazać przy tym należy, że obowiązujące przepisy (art. 207 § 6 k.p.c.) nakazują stronom postępowania przytaczanie okoliczności faktycznych i dowodów, co do zasady wraz z pierwszym pismem, w którym zajmuje stanowisko w sprawie (pozwie, odpowiedzi na pozew, sprzeciwie). Już zatem w treści pozwu powód winien niezwłocznie przedstawić wszelkie wnioski dowodowe i dowody na uzasadnienie swoich twierdzeń faktycznych (B. K., Rozważania o "braku zwłoki" jako podstawie uwzględnienia spóźnionego materiału procesowego na gruncie art. 207 § 6 oraz 217 § 2 k.p.c. Artykuł. S. P.. (...) -148) a nie uczynił tego nawet w kolejnym piśmie procesowym opatrzonym datą 10 listopada 2016 roku. Wskazać bowiem należy,

że § 2 art. 217 k.p.c. jasno wskazuje, że fakty i dowody winny być przytaczane „we właściwym czasie” pod rygorem ich pominięcia jako spóźnionych (por. Komentarz do art. 217 Kodeksu postępowania karnego: P. Telenga i inni, Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. WKP, 2012; T. Żyźnowski i inni, Kodeks postępowania karnego. Komentarz. Tom I. Artykuły 1-366. Lex, 2013; B. Karolczyk, Rozważania o "braku zwłoki" jako podstawie uwzględnienia spóźnionego materiału procesowego na gruncie art. 207 § 6 oraz 217 § 2 k.p.c. Artykuł. St.Prawn. 2012/1/123-148).

Z opisanych powyżej przyczyn uznać należy, że powód nie udowodnił, że pozwany ma obowiązek zapłaty na jego rzecz jako cesjonariusza kwoty dochodzonej pozwem wobec nie wykazania - kolejnymi umowami cesji, że wierzycelność dochodzona przedmiotowym powództwem w istocie była przedmiotem tych umów.

Jedynie na marginesie wskazać należy, że strona powodowa nie udowodniła również wysokości ewentualnego zadłużenia, bowiem nie wskazano sposobu wyliczenia wartości skapitalizowanych odsetek dochodzonych pozwem oraz co składa się na wierzycelność z tytułu „kosztów”, w szczególności z jakiego tytułu te zostały naliczone. Powód nie podał żadnych danych i twierdzeń faktycznych, co do sposobu wyliczenia dochodzonego zadłużenia, tak w zakresie kapitału, odsetek, czy kosztów. Powód nie wskazał nawet dat i kwot, od których odsetki te wyliczono, tym samym brak jest możliwości jakiegokolwiek weryfikacji prawidłowości wyliczenia i oceny zasadności dochodzonych kwot.

W niniejszej sprawie nie ulega zaś wątpliwości, że powołanie dowodów na wykazanie zasadności roszczenia, zarówno w aspekcie „czy się należy”, jak i aspekcie „ile się należy”, obciążało powoda już w pozwie. Powód powinien był w pozwie nie tylko jasno wykazać czego się domaga, ale też powołać dowody na wykazanie zasadności swojego żądania. Poza sporem bowiem pozostaje, że zawsze zachodzi obiektywna potrzeba powołania w pozwie dowodów na wykazanie zasadności swoich roszczeń w zakresie żądanej ochrony prawnej. Tym samym powództwo podlegałoby oddaleniu również z uwagi na nieudowodnienie jego wysokości nawet gdyby przyjąć, że powód wykazał swoją legitymację czynną, czego jednak w sprawie nie wykazano.

Wypada także zauważyć, że w obecnie obowiązującym stanie prawnym

(z dniem 9 lipca 2018 r.), w myśl regulacji art. 117 § 2¹ Kodeksu cywilnego po upływie terminu przedawnienia nie można domagać się zaspokojenia roszczenia przysługującego przeciwko konsumentowi. Zgodnie zaś z art. 5 ust. 4 ustawy z dnia 13 kwietnia 2018 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2018 r., poz. 1104), roszczenia przedawnione przysługujące przeciwko konsumentowi, co do których do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy nie podniesiono zarzutu przedawnienia, podlegają z tym dniem skutkom przedawnienia określonym w ustawie zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. Jedynie w wyjątkowych przypadkach sąd może, po rozważeniu interesów stron, nie uwzględnić upływu terminu przedawnienia roszczenia przysługującego przeciwko konsumentowi, jeżeli wymagają tego względy słuszności (art. 117¹ § 1 k.c.).

Roszczenie wskazane przez powoda jako roszczenie majątkowe podlega przedawnieniu. Zgodnie z art. 117 § 1 i 2 k.c., z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, roszczenia majątkowe ulegają przedawnieniu; po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia.

Skutek przedawnienia następuje po upływie określonego terminu

(zob. art. 118 k.c.) i polega na tym, że wprawdzie roszczenie istnieje nadal, ale ten, przeciwko komu ono jest skierowane, może uchylić się od jego zaspokojenia.

Jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej trzy lata (art. 118 k.c. w brzmieniu sprzed noweli dokonanej ustawą z dnia 13 kwietnia 2018 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2018 r., poz. 1104).

Nie ulega wątpliwości, że roszczenie względem konsumenta z umowy pożyczki udzielonych przez pierwotnego wierzyciela podlega ogólnemu trzyletniemu terminowi przedawnienia, gdyż jest to czynność prawna dokonana w ramach prowadzonej przez ten podmiot działalności gospodarczej. W niniejszej sprawie zachodzą podstawy do przyjęcia upływu terminu przedawnienia. Bieg terminu przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. Z twierdzeń powoda wynika, że umowa pożyczki została zawarta w dniu 10 kwietnia 2015 roku ale wobec tego, że nie załączono do akt sprawy dokumentu umowy, okoliczności tej nie wskazywał również powód, brak jest

w aktach sprawy określonego terminu jej spłaty. W konsekwencji należało przyjąć, na potrzeby przedmiotowego postępowania, że ta mogła zostać spłacona w najwcześniejszym możliwym terminie tj. w dniu 11 kwietnia 2015 roku, a zatem od dnia następującego po tej dacie należność stała się wymagalna i rozpoczął się bieg trzyletniego terminu przedawnienia. Mając na względzie powyższe rozważania, roszczenie powoda uległo przedawnieniu w dniu 12 kwietnia 2018 roku, zaś powództwo wytoczono w dniu 26 kwietnia 2018 roku.

Strona powodowa nie może zatem domagać się zaspokojenia wskazanego roszczenia przysługującego przeciwko konsumentowi.

Zarówno orzecznictwo Sądu Najwyższego, jak i doktryna, dopuszczają możliwość nieuwzględnienia zarzutu przedawnienia na podstawie art. 5 k.c. Podstawowym jednak warunkiem takiej możliwości jest ocena zarzutu przedawnienia jako czynienia przez uprawnionego do jego podnoszenia z przysługującego mu prawa użytku sprzecznego z zasadami współzycia społecznego. W rozpoznawanej sprawie powód nie wykazał, aby zachodziły szczególne okoliczności przemawiające za uznaniem zarzutu przedawnienia jako naruszającego zasady współzycia społecznego, pozwanego nie może bowiem obciążać zaniedbanie powoda w dochodzeniu świadczenia. Przyjęcie odmiennego stanowiska prowadziłoby do wniosku, że wierzyciel mógłby dochodzić przedawnionej należności w dowolnym momencie po upływie terminu przedawnienia, powołując się na zasady współzycia społecznego, co niweczyłoby cel instytucji przedawnienia.

Nadto w przedmiotowej sprawie strona powodowa nie tylko nie wykazała, że w sprawie doszło do przerwania biegu terminu przedawnienia, czy zrzeczenia się zarzutu przedawnienia roszczenia ale nawet na wskazane okoliczności się nie powoływała.

W przedmiotowej sprawie Sąd wydał wyrok zaoczny, z uwagi na spełnienie przesłanek z art. 339 § 1 k.p.c. i art. 340 k.p.c.

Oczywiście, wydanie wyroku zaocznego nie przesądzało o uwzględnieniu powództwa. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, przewidziane w art. 339 § 2 k.p.c. domniemanie prawdziwości twierdzeń powoda dotyczy wyłącznie strony faktycznej wyroku i nie obowiązuje w zakresie prawa materialnego. Domniemanie to zastępuje jedynie postępowanie dowodowe i to tylko wówczas, gdy twierdzenia powoda nie budzą uzasadnionych wątpliwości (por. uzasadnienie SN z dnia 18 lutego 1972 r., III CRN 539/71, OSNCP 1972/7-8/150).

W przedmiotowej sprawie twierdzenia faktyczne powoda budziły jednak uzasadnione wątpliwości Sądu w świetle dokumentów załączonych do pozwu, a wskazanych we wcześniejszej części uzasadnienia, przy czym wątpliwość ta widoczna jest *prima facie*. Z całą stanowczością należy jeszcze raz podkreślić, że obowiązkiem procesowym każdego powoda jest wykazanie jego legitymacji procesowej czynnej. W przypadku, gdy powód nie jest pierwotnym wierzycielem obowiązek ten aktualizuje się ze szczególną mocą bowiem nie może być żadnych wątpliwości, w świetle przedstawionych sądowi dowodów, że powód

w istocie skutecznie nabył dochodzoną wierzytelność i w konsekwencji ma legitymację procesową czynną do wytoczenia powództwa dotyczącego nabytej wierzytelności.

O czym była już wcześniej mowa, szczególną starannością muszą wykazywać się

w omawianym zakresie podmioty, które w ramach prowadzonej działalności masową skupują wierzytelności, czy podmioty które nabyły wierzytelność nie od pierwotnego wierzyciela, ale od kolejnego podmiotu, który wcześniej miał nabyć daną wierzytelność.